

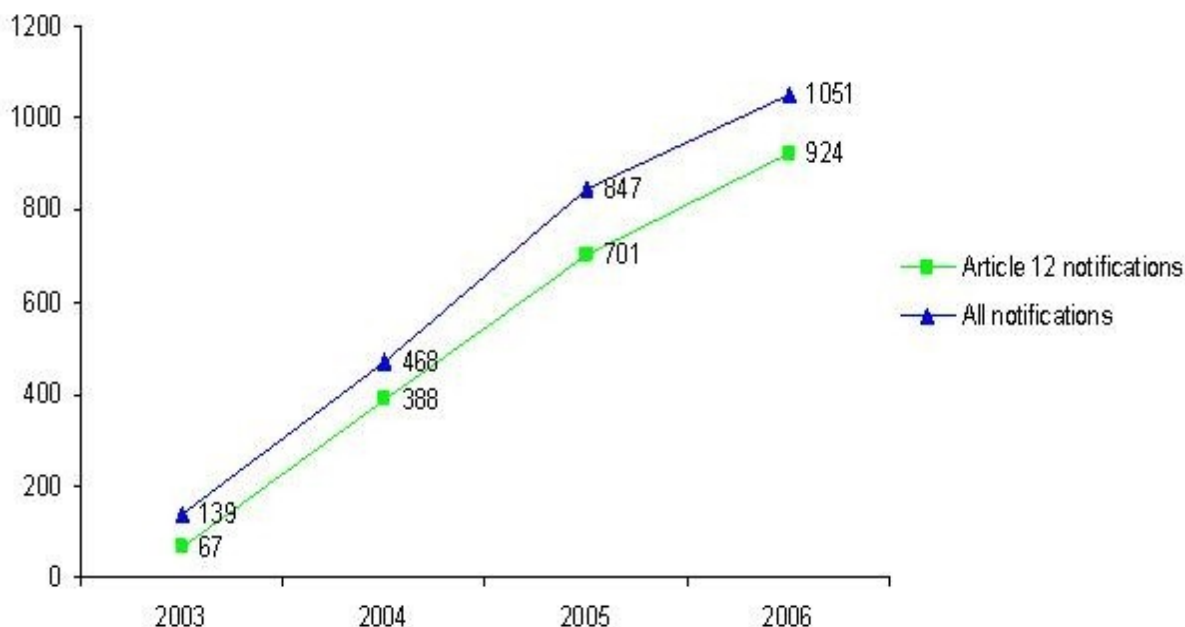
Výsledky RAPEX

RAPEX (Rýchly informačný systém Spoločenstva, Community Rapid Information System) zabezpečuje výmenu informácií o nebezpečných výrobkoch nepotravinového charakteru medzi Európskou komisiou, 27 členskými štátmi Európskej únie a 3 štátmi Európskeho hospodárskeho priestoru Islandom, Lichtenštajnskom a Nórsnym kráľovstvom (ďalej iba členské štáty). Cieľom tohto výstražného systému je zabezpečiť, aby sa k spotrebiteľovi nedostali nebezpečné výrobky, ktoré by ohrozovali jeho zdravie a bezpečnosť.

1. RAPEX v Európe od roku 2003.

Systém sa začal budovať na základe smernice EP a Rady č. 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov. Prevádzkovateľom systému RAPEX je Európska komisia, členské štáty aktívne vstupujú do systému prostredníctvom tzv. národných kontaktných miest (national contact points). Systém RAPEX sa postupne zdokonaľoval a členské štáty z roka na rok efektívnejšie pristupujú k jeho realizácii. Od roku 2003 sa počet hlásení o nebezpečných výrobkoch, ktoré predstavujú závažné riziko pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľa, zvýšil zo 67 na 924 výrobkov.

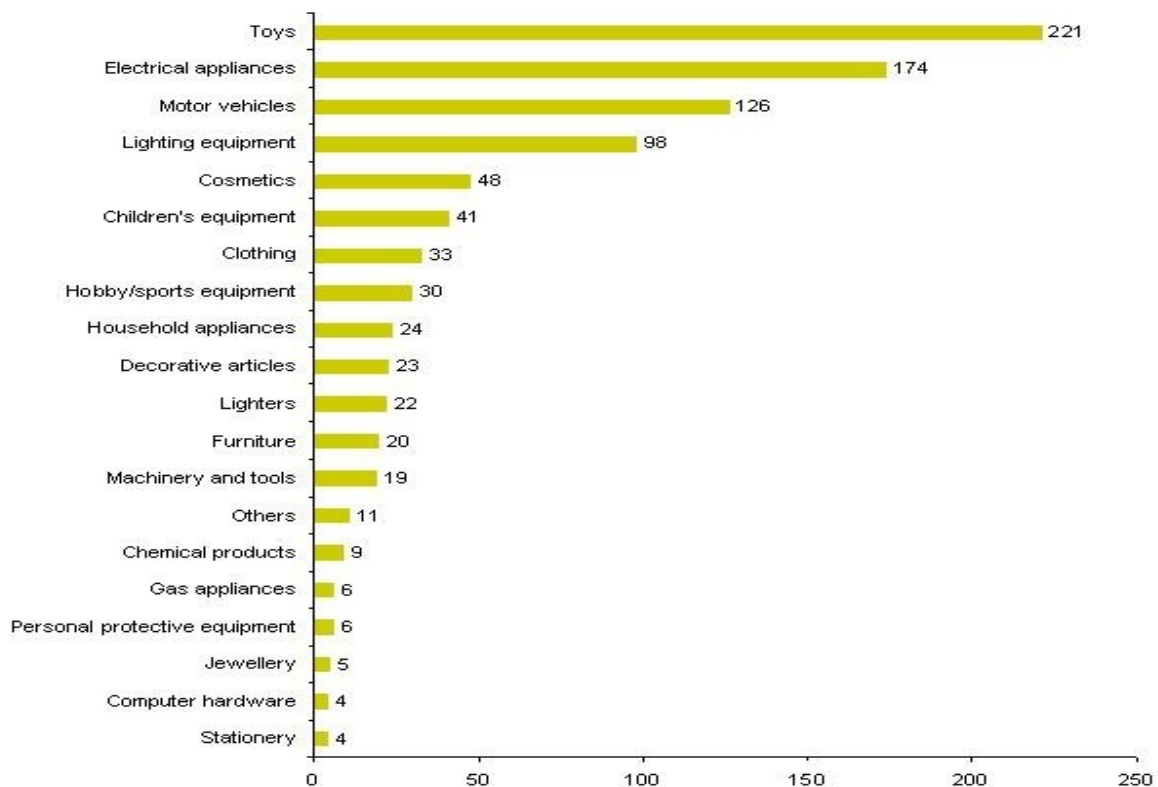
Obrázok 1. Porovnanie počtu hlásení v systéme RAPEX v jednotlivých rokoch

Poznámka: prevzaté zo zdroja Európskej komisie

Spektrum hlásení podľa kategórie výrobku od roku 2003 veľmi nezmenilo. Najviac nebezpečných výrobkov tvorili v roku 2006 hračky (24 %), elektrické výrobky (19 %), motorové vozidlá (14 %), svietidlá (11 %), kozmetika (5 %).

Obrázok 2. Porovnanie počtu nebezpečných výrobkov v systéme RAPEX podľa kategórie

Poznámka: prevzaté zo zdroja Európskej komisie

Medzi hlavné typy rizika patrili naďalej poranenia (25 %), zásah elektrickým prúdom (24 %), požiar/popáleniny (18 %), prehltnutie/udusenie (14 %), chemické látky (9 %).

Z hľadiska krajiny pôvodu sa na prvom mieste umiestnila Čína -440 hlásení. Je to takmer polovica všetkých nahlásených nebezpečných výrobkov. Potvrďuje sa tak situácia z minulých rokov. Poklesol však podiel nebezpečných výrobkov neznámeho pôvodu z 20 % na 17%. Podľa systému RAPEX pochádzalo z členských štátov Európskej únie (EU-25) v roku 2006 21 % nebezpečných výrobkov, najviac z Nemecka, Talianska a Veľkej Británie. 3 % nebezpečných výrobkov bolo dovezených z USA.

2. Systém RAPEX v Slovenskej republike do roku 2005

Slovenská republika sa stala súčasťou systému RAPEX od roku 1. mája 2004. Ministerstvo hospodárstva SR plní úlohu kontaktného miesta a spolupracuje najmä so Slovenskou obchodnou inšpekciou, Úradom verejného zdravotníctva SR a Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR.

Do konca roku 2005 prispela Slovenská republika do systému RAPEX 28 hláseniami nebezpečných výrobkov, ktoré predstavovali závažné riziko pre zdravie a ochranu spotrebiteľa. Umiestnila sa na 9. mieste spomedzi 25 členských štátov EÚ a 3 členských štátov Európskeho hospodárskeho priestoru.

Ministerstvo hospodárstva SR zaslalo Slovenskej obchodnej inšpekcii 540 hlásení o nebezpečných výrobkoch z iných členských štátov. Pri ich vyhladávaní na slovenskom trhu prekontrolovali inšpektori SOI celkom 43 467 prevádzkarní. Našli 22 druhov nebezpečných výrobkov identických s výrobkami v hláseniach RAPEX.

Úrad verejného zdravotníctva SR dostal zo systému RAPEX 13 hlásení o nebezpečných výrobkoch. Na slovenskom výrobku bol zistený iba jeden nebezpečný výrobok, ktorý predstavoval vážne riziko pre zdravie spotrebiteľa.

V roku 2005 sa do systému RAPEX zapojilo aj Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. Zo 63 hlásení motorových vozidiel a súčiastok na motorové vozidlá sa nezistil na slovenskom trhu v roku 2005 ani jeden nebezpečný výrobok identický s hláseniami RAPEX.

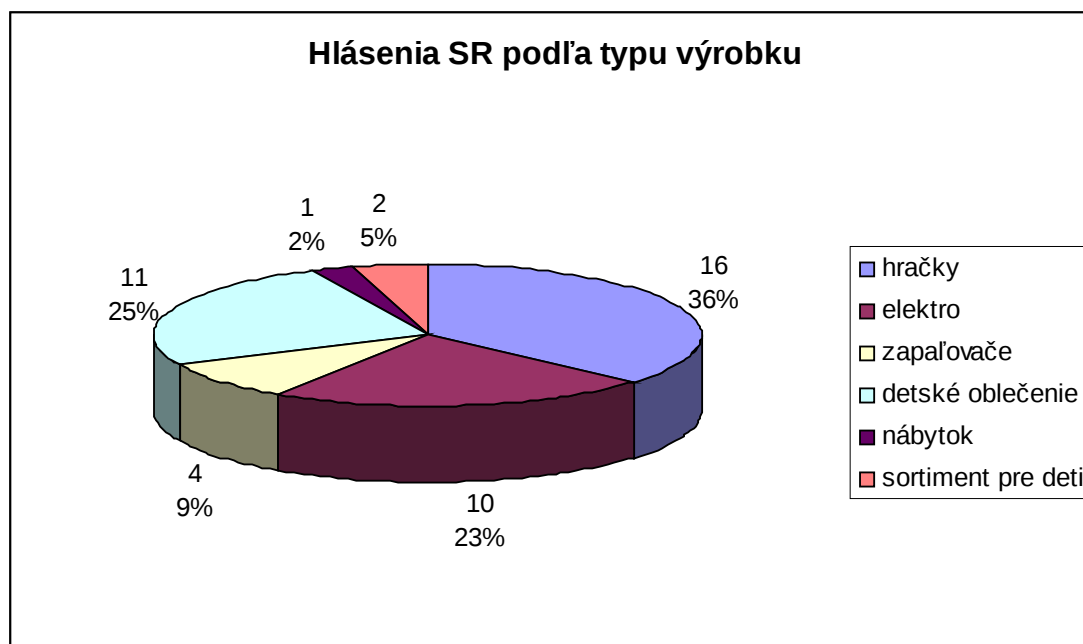
3. Systém RAPEX v Slovenskej republike v roku 2006

V roku 2006 dostalo ministerstvo z Európskej komisie 924 hlásení o výskyte nebezpečných výrobkoch predstavujúcich vážne riziko pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľa na trhu členských štátov Európskej únie. Najviac hlásení bolo zaslaných Slovenskej obchodnej inšpekcii – 653. Pri vyhľadávaní týchto nebezpečných výrobkov na trhu v Slovenskej republike vykonala Slovenská obchodná inšpekcia kontrolu 49 777 prevádzkarní. Našla 15 výrobkov, ktoré boli identické s hláseniami RAPEX. Úrad verejného zdravotníctva SR a jeho regionálne úrady zistili v roku 2006 na základe hlásení zo systému RAPEX tri nebezpečné kozmetické výrobky na trhu Slovenskej republiky.

Na základe svojich zistení o nebezpečných výrobkoch zaslala Slovenská obchodná inšpekcia v roku 2006 Ministerstvu hospodárstva SR 57 hlásení o výskyte výrobkov predstavujúcich vážne riziko pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľa. Z uvedeného počtu schválila Európska komisia 44 hlásení o nebezpečných výrobkoch.

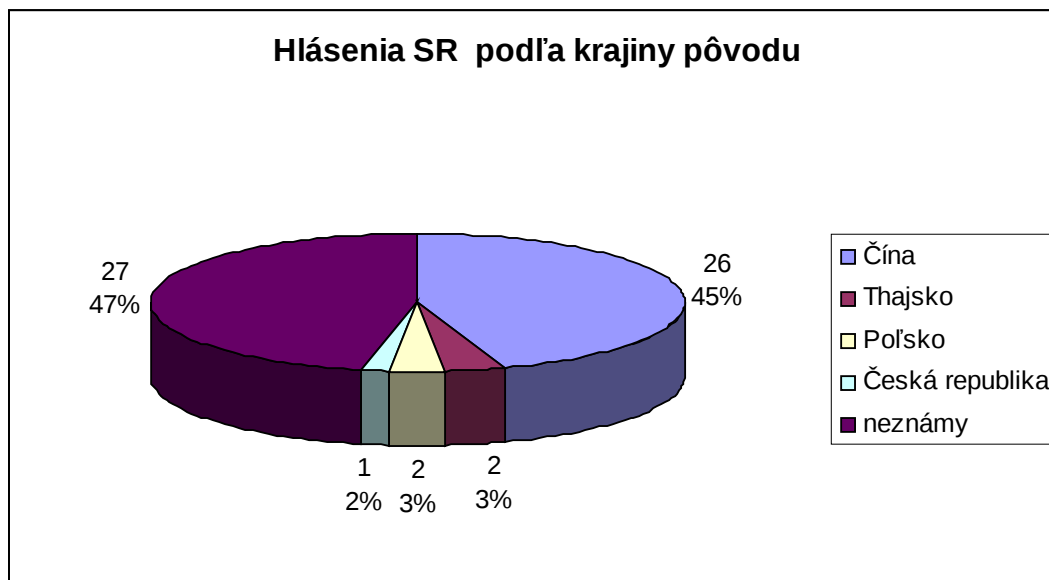
Najviac nebezpečných výrobkov na trhu Slovenskej republiky predstavoval tovar určený pre deti – hračky (16), detské oblečenie (11), školské potreby (2). V roku 2006 sa na trhu Slovenskej republiky vyskytli aj zábavné zapaľovače pripomínajúce hračky.

Obrázok 3. Porovnanie počtu nebezpečných výrobkov v systéme RAPEX zo Slovenskej republiky podľa kategórie výrobku

Z 58 nebezpečných výrobkov zistených Slovenskou obchodnou inšpekciou na slovenskom trhu bolo 27 neznámeho pôvodu. Z Číny pochádzalo 26 výrobkov.

Obrázok 4. Porovnanie počtu nebezpečných výrobkov v Slovenskej republike podľa krajiny pôvodu

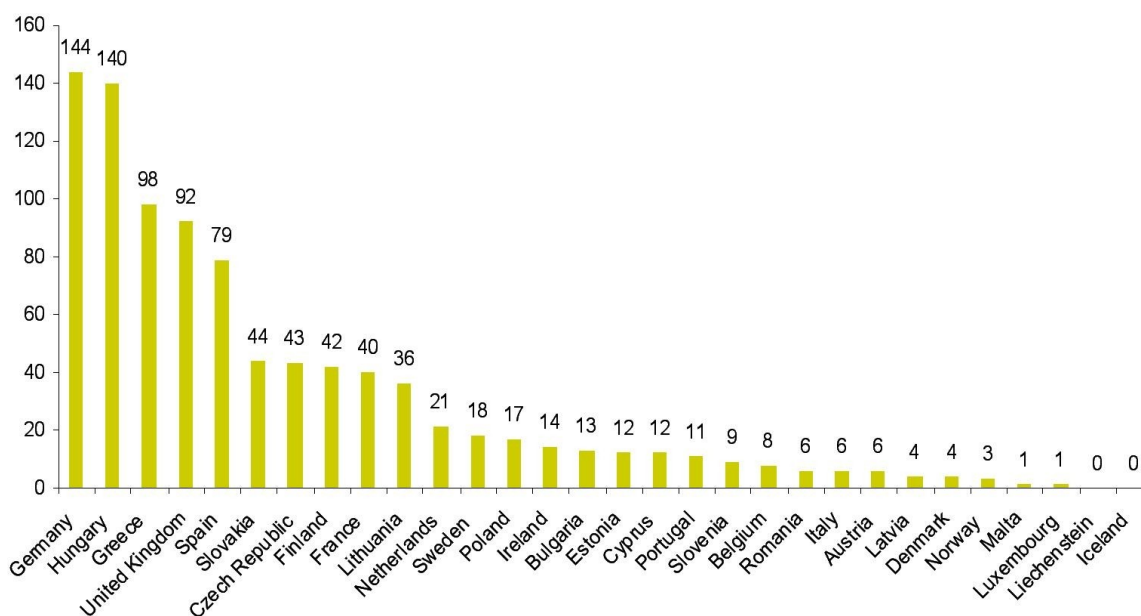

4. Systém RAPEX v Slovenskej republike v roku 2007

Do konca júna 2007 bolo v systéme RAPEX schválených 32 hlásení o nebezpečných výrobkoch s vážnym rizikom pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov. Na základe hlásení zo systému RAPEX našla Slovenská obchodná inšpekcia na slovenskom trhu 6 nebezpečných výrobkov zhodných s hláseniami z iných členských štátov. Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR vďaka efektívnej spolupráci s ekonomickými operátormi nahlásilo do systému RAPEX 16 nebezpečných typov motorových vozidiel zhodných s hláseniami RAPEX z iných členských štátov.

5. Záver

Počas dvoch rokov sa Slovenská republika stala aktívnym účastníkom v systéme RAPEX. V roku 2006 dosiahla 6. miesto v počte nahlásených nebezpečných výrobkov do tohto systému.

Obrázok 5. Porovnanie krajín podľa počtu hlásení v systéme RAPEX

